

Opgave 5

Inflatie: laag, maar hoe laag?

Begin 2005 maakte het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bekend dat de inflatie in Nederland in 2004 was uitgekomen op 1,2%. In 15 jaar was de inflatie niet zo laag geweest. Die lage inflatie werd volgens het CBS veroorzaakt door de conjuncturele situatie waarin de Nederlandse economie zich in 2004 bevond en door de ontwikkeling van de koers van de euro in dat jaar.

- 2p **21** Was er volgens het CBS in 2004 sprake van hoogconjunctuur of van laagconjunctuur in Nederland? Verklaar het antwoord.

- 2p **22** Was er volgens het CBS in 2004 sprake van een stijgende of van een dalende koers van de euro? Verklaar het antwoord.

Inflatie wordt gemeten met de consumentenprijsindex (CPI). De CPI meet de prijsverandering van een aantal productgroepen. Van sommige productgroepen steeg in 2004 de prijs, van andere daalde de prijs (zie tabel 1).

tabel 1

	productgroepen	wegingsfactor (%)	prijsverandering (%)
gestegen prijs	wonen, vervoer, overig	79	+2,3
gedaalde prijs	voeding, kleding	21

- 2p **23** Bereken de procentuele prijsdaling van de productgroep ‘voeding, kleding’ (in ten minste één decimaal).

Het CBS publiceert naast de CPI nog twee andere prijsindices (zie tabel 2):

- De afgeleide consumentenprijsindex waarin het prijseffect van indirecte belastingen en subsidies is geëlimineerd (CPI-afgeleid). Deze prijsindex wordt gebruikt bij de cao-onderhandelingen.
- De volgens normen van de Europese Unie (EU) geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP). Deze prijsindex wordt gebruikt om de inflatie in Nederland te vergelijken met die in de andere landen van de EU.

tabel 2

prijsindices (basisjaar: 2000)	2003	2004
CPI	109,9	111,2
CPI-afgeleid	108,4	109,3
HICP	110,5	112,0

Stel dat de CPI-afgeleid in 2004 uitsluitend afwijkt van de CPI door een verandering van de tarieven voor de indirecte belastingen.

- 2p **24** Zijn de tarieven voor de indirecte belastingen in 2004 gestegen of gedaald ten opzichte van 2003? Verklaar het antwoord met een berekening.

Eindexamen economie 1 vwo 2007-I

havovwo.nl

- 2p **25** Geef een verklaring voor het gebruik van de CPI-afgeleid bij de cao-onderhandelingen in plaats van de CPI.

Volgens tabel 2 is de inflatie in Nederland in 2004 op basis van de HICP 1,4%. Deze inflatie verschilt van de inflatie op basis van de CPI.

- 2p **26** Geef een verklaring voor dit verschil.